

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**F. Ioannis Andreæ Coppensteinii, Ordinis Prædicatorum
Theologi & Parochi Heidelbergæ Castigatio Apologiæ
Calvino-Catecheticæ**

Coppenstein, Johann Andreas

Moguntiæ, 1626

I. An fides iustificans sit Notitia?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35247

AD QVÆST. XXI.

Quid est Fides?

MINISTER in Caluino-catechetica descriptio
nione colligit sex à me correcta, & in totidem
status questionum redit.

I. An fides iustificans sit Notitia?

CALVINVS Institut. I. c. 2. §. 3. Affirmat: Ignorantiam humilitate temperatam Fidei nomine
in signire, absurdissimum est. Fides enim in Dei, & Christi COGNITIONE, non in Ecclesie reuerentia, iacet.
&c.

MINISTER, & Catechesis a iunt, esse quoque
certam.

Suadet 1. Quia fides iustificans includit in
se Historicam, & Temporiam, id est, profes-
sionem oris, defectibilem tamen: At hæc utra-
que est Notitia: ergo & iustificans.

2. Quia, Ioan. 6. Nos credimus, & cognovimus
te esse Christum. Ioa. 17. Hæc est vita eternavit Cognos-
cant te. Heb. 11. Per fidem intelligimus. &c.

3. Quia fides est fiducia; at hæc sine certa
notitia nec cogitari potest: ergo & illa.

4. Quia fidei sedes est in intellectu: ergo
est notitia.

NOTAT hic: Multa credimus, quæ non in-
telligimus secundum *Calv.*: i. cur, & quomodo ita
sint: vt Trinitatem, Creationem, Incarnationem, &c. Sed nil credere possumus, quod non
scimus esse verum, i. secundum *Calv.* id est, quod
sit Trinitas, creatio, &c. Ideo nugatur Bellar-
minus I. i. de iustif. proferens testimonia Patrum
ad probandum; Fidem non esse notitiam, sed
ignorantiam simplicem, etiam *Calv.*: cum de
ca loquuntur, quæ est *Calv.* Falsa igitur est
Romana fides implicita, seu Carbonarij, respon-
dentis; Credo, quod Ecclesia: & hac credit, quod
ego.

RESPONDEO hinc, quod in meo Lutherocalvi-
niſta par. 4. q. 54. inq. Antichristo par. 4. q. 30. Fides
non est propriæ notitia; sed Assensus; non Ap-
prehensionis fidem præcedens; sed Iudicij,
quod sequitur Autoritatem proponentis; neq;

B 2 quod

per te nos satisfacere; idque tum præstanto
legē quadam tenus perfecit; velut ad quæstiō-
nem V. supra patet: tum luendo pœnam tem-
poralem, vel hac in vita voluntariam, aut in
purgatorio necessariam. Vide in meo Lutherocal-
niſta part. I. q. 91. & par. 3 q. 99. & 100. & par. 4. q.
81. 82. 83. Itemque in Antichristo p. 2. qq. 38. 39. 40.
Isthic copioſa breuitate distinet, ordine, ac fo-
lide ex Bellarmine omnia. Addo, mutoque nū-
hil: Nisi quod Ministri Apologia hinc scateat
heresis penè tot, quot crepat sententias.

AD II. Nego consequentiam in ridicula
ratiocinatione tali Ministrali: Possumus ex ali-
qua parte satisfacere; & peccata augemus: ergo
ex nulla parte satisfacit u. Præmissæ sunt meæ,
& vera: conclusio est tua, & hæretica. Patet ex
meis Lutherocalciu: citatis. Ergo quod carpo,
id reprobo, &c anathematizo.

Deinde dixi: istud, Homo non poterit Deo re-
spondere vnum pro mille; ex rigore iustitia, ve-
rum est: id est: non potest ei satisfacere de Con-
digno: at potest ex Congruo, ex aliqua parte.
Quam correctionem recte opposui Calvinis-
mo, de nulla ex parte: Nec approbo, quod carpo;
sed distinguo.

AD III. 1. Contradicit Minister ipse ſibi,
& falſum affingit mihi. Nam Ego afferro, Posse
regenitos nos per nos satisfacere aliqua expar-
te: Et Minister ideo me haec tenus impugnauit,
vultque, Nulla ex parte nos posse ſeu regenitos,
ſeu iregenitos.

2. AD Rationem dico: hoc, Imperfecta ſati-
fatio est nulla: est contradic̄tio, & Sophisticatio
vana. Respectu nostri perfectum dicitur, quod
respectu Dei est imperfectum.

3. AD Scripturas Dico: Ex quo loquuntur de Pri-
mario Mediatore, & Redemptore per Sanguinem;
de quaenam oblatione cruenta, vnde ad
incruentas viis omnis dimana.

4. AD istud: Si per legem. &c. ibi fit sermo de
Lege Vetere Iudaica ceremoniali; non de No-
ua Christiana. De merito Christi paſſi videt
in meo Lutherocalvinista part. I. qq. 59. 60. 61. 62. &
part. 4. qq. 51. 53. &c. & p. 4. q. 64. Inq. Antichristo
par. I. q. 15. 16. & suprà hic ad quest. I. in 2.

quod sequitur Rationem rei; id est, Fides est assensus, seu iudicium *reprobandi*, non *probandi*. Propter *Quod*, credimus; estque Fides Assensus: propter *Quia* intelligimus, estque fides Notitia. Illa dicit; haec docet. Illiusratio est Reuelatio: huius intellectio.

A D S V A S I O N E M I. DICO. Vna fides est iustificans, continens S. Scriptura Historias, Miracula, Promissiones, & oris professionem: non triplex, vt Caluinistis; no quadruplex, vt Ministro placet. Et ea est Assensus propter *Quod*; Notitia verò improprie propter *Quia*, dici *supernaturalis* potest, vt, quæ habeatur de reuelatione, Testimonio, Consensuq; Ecclesiæ.

A D I I. Credimus, ex auditu propter *Quod*: *Cognovimus* ex miraculis & conformitate ad rationem, propter *Quia*: Sic & intelligimus supernaturaliter; *quod est Credere*, non, *Scire* propriæ.

A D I I I. Fides, Spes seu fiducia, & Charitas sunt tres Theologicæ virtutes, specie distinæ; vt yna esse altera nequeat.

A D I V. Non sequitur: quia est *supernaturaliter* in intellectu, ei diuinitus infusa: & Infusa effectus est *Cognitio, notitiaue Christi*; præsupponens reuelantis autoritatem.

A D N O T A T I O N E M acquiesco: ideoque Vera est Romana, & erat Carbonarij, fides implicita, quæ melius per Ignorantiam definitur, quam per Notitiam.

II. An fides iustificans sit tantum gratia infusa?

CALVINVS Inst. l. 1. c. 7. §. 5. Sciamus veram esse fidem, quam Spiritus Dei cordibus nostris obsignat. Ergo est infusa gratia. Fidem tamen Scriptura dicit ad cognitionem Dei, ait *Inst. l. 1. 16. §. 1.*

MINISTER nec ait, nec negat. Affirmationem tamen meam, ut alienam & peregrinam, eleuat sannis in me iactis. Illustrissimū Bellarminus ait docere tantum quod fides non sit proprie notitia, sed assensus; quin potius *ignorantia simplex*: non facere mentionem *Gratia infusa*.

RESPONDEO: Ab autoritate negative rationcinari, est nugari. Non dicit id Bellarminus; ergo non est? At dicit Sapiens, Sap. 4. *Qui non est operatus iniquitatem*. &c. dabitur illi *FIDEI DQ-*

NVM electum. Dicit Petrus in Concilio Generali, Act. 15. *Nouit corda DEI* &c. dans illis spiritum Sanctorum, sicut & nobis, & nil discrevit inter nos, & illos, (gentiles) fide purificans corda illorum. En infusione gratia Fides iustificans. Dicit Paulus, Gal. 5. *Ex fide iustificat Gentes DEI*: ergo ex gratia iustificante Infusa, non imputata. Rom. 1. *Euangelium VIRTUS DEI est in salutem omni Credenti.* Rom. 3. *Iustitia Dei per fidem IESV CHRISTI, IN omnes, & SUPER omnes, qui credunt in eam.* Ecce infusionem gratiae iustificantis. Heb. 11. *Fides est sperandarum SVBSTANTIÆ argumentum non apparentium.* i. ait Augustinus est sperandum *iustitiae fundamentum*, sustentans nos in spe futurorum bonorum: *Vnde iustus ex fide vivit*, velut ex anima infusa: Estque rerum speratarum quædam subsistentia in animabus sperantium. Bonum bonorum optimum: ergo de sursum est à Patre luminum, ac infusum. Clarissime Apostolus Ephes. 2. *Gratia est salutis per fidem; & hoc non ex vobis: DEI enim DOMINUM est.* Ergo gratia infusa.

Dicit & S. Basilius in Asceticis, serm. de fidei confessi. *Fides est eorum, quæ dicta sunt, assentientiæ approbatio, sine illa hesitatione, cum animi persuasione, de eorum veritate, que DEI MATERIE sunt prædicta.* At hoc munus Dei est gratia infusa. Quocirca, Rom. 8. *Spiritus fidei infusus reddidit testimonium Spiritui nostro*, credentium actu; quod nemoscit supernaturaliter, i. credit, nisi qui accipit infusam supernè gratiam fidei: Ideo Verbum caro factum est, & HABITAVIT IN NOBIS, per fidem IESV CHRISTI: Et hoc est vita eterna, ut cognoscant te. &c. notitiâ supernaturali infusa; non, naturali acquisitâ, aut phantasticâ imputata.

Praeclarè S. Bern. epist. 190. (quod contra Noticissantes recito.) *Fides*, ait, est Substantia rerum sperandarum; non inani Phantasia. &c. Et infra: *Quid magis contra rationem, quam ratione (propter Quod, non Quia:) rationem conari transcedere?* Et quid magis contra fidem, quam credere nolle, quicquid non posit ratione attingere? Eccles. 19. *Qui cito credit, leuis est corde.* Ciro credere est adhibere fidem ante rationem, (propter quia, &c; illam, quæ in Deum est, fidem, Beatus Papa Gregorius,